

BARNEHAGEN – en god start





BARNEHAGEN – en god start

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som ivaretar barns behov for omsorg, lek og læring, og er første steget i utdanningsløpet. De fleste barn i alderen ett til seks år som bor i Norge, går i barnehage.

BARNEHAGEN – et pedagogisk tilbud i nært samarbeid med foreldrene

Alle barnehager, både private og kommunale, følger barnehageloven. I barnehagen er det ansatt barnehagelærere med minimum tre års høyskoleutdannelse. Det betyr at barnet ditt blir tatt vare på av kompetente og omsorgsfulle ansatte, som har mye kunnskap om barn. Oppfølgingen av barnet skjer gjennom tett kontakt med hjemmet. Du kan snakke med personalet om ting du lurer på, og komme med innspill som bidrar til trivsel og sosial utvikling for barnet ditt. Kontakten mellom barnehage og hjem er spesielt viktig når ulike kulturer møtes.



BARNEHAGEN – et sted for lek, læring og utvikling

- **I barnehagen blir barnet ditt inkludert i et sosialt miljø med andre barn.** Barna blir kjent med hverandres kulturer, språk og interesser. Barnet utfolder seg og lærer gjennom lek og aktiviteter i samspill med andre barn og voksne. Barnet får venner, utvikler sosial kompetanse, og får erfaringer før skolestart som styrker det på alle utviklingsområder.
- **Barns språkutvikling stimuleres i barnehagen.** Gjennom lek og utforsking sammen med andre, bearbeider barnet sine tanker, meninger, følelser og erfaringer. Slik utvikler barnet språket sitt i barnehagen.
- **Barn kan lære flere språk samtidig.** Barnehagen skal sammen med foreldrene legge til rette for at barnet lærer både morsmål og norsk – morsmål hjemme og norsk i barnehagen.
- **Å lære språk tar tid.** Forskning viser at det tar fra ett til tre år å lære et språk godt nok for å kunne kommunisere med andre, og fem til syv år for å bruke språket i mer formelle læringssituasjoner, som lesing og skriving. Derfor er tidlig barnehagestart viktig for å lære norsk før skolestart.

BARNEHAGEN – gir muligheter til foreldre

- Når barnet ditt blir tatt vare på av kompetente og omsorgsfulle ansatte i barnehagen, gir det deg som forelder mulighet til å starte i jobb eller å ta en utdanning.



Hva koster en barnehageplass?

I Norge er det makspris på barnehageplass. Det betyr at barnehagene ikke kan kreve mer i foreldrebetaling enn den prisen som årlig fastsettes av Stortinget. I tillegg betaler du matpenger. Denne kostnaden vil variere litt fra barnehage til barnehage.

Pris for barnehageplass finner du her: www.bergen.kommune.no/pris-barnehageplass.

Familier med lav inntekt, kan ha rett på redusert foreldrebetaling.

Les mer om det her: www.bergen.kommune.no/reduisert-foreldrebetaling.

Velge barnehage og søke barnehageplass

Du kan søke om barnehageplass på www.bergen.kommune.no/barnehageplass.

I den digitale søknadsappen (blå knapp) kan du finne barnehager nær der du bor.

Oversikt over alle barnehager i Bergen finner du på denne siden:

www.bergen.kommune.no/barnehager.

Du kan søke opp barnehager i ditt nærområde på www.barnehagefakta.no.

Trenger du hjelp til å søke?

Besøk Innbygerservice i
Kaigaten 4, vis-a-vis Byparken,
eller ring **55 56 55 56**.

Her får du også hjelp til å søke dersom du
ikke har norsk ID-nummer.



Innbygerservice, Kaigaten 4.

OM Å VÆRE FORELDRE i barnehagen



SAMARBEID MELLOM BARNEHAGEN OG HJEMMET

For at skal barn trives og utvikle seg, er det viktig med et nært samarbeid mellom hjem og barnehage. Dette legges det stor vekt på i Lov om barnehager og forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. For å lykkes med et godt samarbeid, må foreldrene og barnehagen ha tett kontakt. Kontakten foregår daglig ved levering og henting, og gjennom utviklingssamtaler og foreldremøter.

Oppstart

Det første møtet med barnehagen er viktig for både familien og personalet. Barnehagen skal legge til rette for at barnet og foreldrene opplever trygghet og tillit fra første dag. Barn er forskjellige, og reagerer ulikt på å begynne i barnehage. Noen blir raskt trygg i de nye omgivelsene, mens andre trenger lengre tid på dette.

I starten bør barnet bare være noen få timer i barnehagen, sammen med en eller begge foreldrene. Etter hvert kan antall timer økes. Barnehagen avtaler med dere hvordan de første dagene bør legges opp. Det er viktig å være til stede og tilgjengelig for barnet i denne perioden. Si alltid fra når dere går. Fortell barnet at det er de ansatte i barnehagen som skal ta vare på det når dere er borte. Dette bidrar til at barnet føler seg trygg, og får tillit både til dere og til personalet.

Mange barnehager ønsker en samtale med foreldrene rett etter at barnet har begynt i barnehagen. Samtalen skal bidra til at barnehagen blir kjent med barnet. Her kan dere fortelle om spesielle behov som barnet har. Det kan være knyttet til mat, søvn og interesser, hvem som har lov til å hente barnet, eller andre ting barnehagen skal ta hensyn til. I samtalen får også barnehagen anledning til å gi viktig informasjon til dere.





Informasjon om barnehagens innhold

Alle barnehager har en årsplan som beskriver barnehagens pedagogiske tilbud. I tillegg gir barnehager ofte ut informasjon gjennom månedsbrev eller avdelingsbrev. Her får dere planer for hva som skal skje, og gjerne en vurdering av aktiviteter som er gjennomført. Mange barnehager dokumenterer jevnlig hva som har skjedd i løpet av dagen i form av bilder, tekst eller begge deler. En del barnehager har også digitale løsninger for utveksling av informasjon.

Uformelle samtaler

Mye av kontakten mellom barnehage og foreldre skjer i uformelle samtaler, for eksempel i garderoben ved levering og henting. Da er det ofte også andre barn og voksne til stede. Hvis dere ønsker å snakke om noe som andre ikke skal høre, kan dere be om en egen samtale for det.



Formelle samtaler

Et par ganger i året inviterer barnehagen til obligatorisk utviklingssamtale. Dette er en samtale mellom barnehagelærer og foreldrene til hvert enkelt barn. I samtalen kan dere snakke sammen om hvordan dere opplever barnets behov, trivsel og utvikling. Dere kan be om at barnehagen bestiller tolk til utviklingssamtalen hvis dere ønsker det.

Foreldremøter

En til to ganger i året holder barnehagen felles foreldremøter, der alle foreldrene blir invitert. På foreldremøtet drøftes aktuelle saker som angår barnehagen, og alle foreldre kan komme med innspill.

Foreldreråd og samarbeidsutvalg

Foreldrerådet består av foreldrene til alle barna i barnehagen. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser, og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget (SU) består av foreldre og ansatte i barnehagen. SU skal sikre et godt samarbeid mellom barnehagen og barnas hjem. Viktige saker for barnehagen skal behandles i SU. Eksempler på slike saker er årsplan, budsjett, endring av driftsform eller organisering.

Om oppholdstider, hente og levere, sykdom og ferie i barnehagen



OPPHOLDSTIDER

Vanligvis holder barnehagene åpent fra klokken 07.30 til 16.30. Noen barnehager har utvidet åpningstid. Den enkelte barnehage vil opplyse dere om sine åpningstider. Dere velger selv hvor lenge barnet skal være i barnehagen hver dag.

Barnehagene har ofte turer, sangstunder, språk- og lekegrupper og andre aktiviteter på formiddagen. Gi beskjed til barnehagen hvis dere kommer senere på dagen. Da vet de ansatte om de skal vente på barnet, eller om de skal starte med dagens aktiviteter.

HENTE OG LEVERE BARNET I BARNEHAGEN

Ta kontakt med personalet når dere kommer til barnehagen, slik at barnet kan bli tatt imot på en god måte. Snakk med personalet også når dere henter barnet, og si ifra når dere forlater barnehagen. Dette er viktig for barnets trygghet, og for å utveksle informasjon som gjelder barnet.

Det er viktig at barnehagen får beskjed hvis andre enn dere foreldre skal hente barnet. Da kan barnehagen forberede barnet på dette. Barnehagen har dessuten ikke lov til å levere barnet til andre uten at dette er avtalt på forhånd, selv om barnet gjenkjenner personen.





FERIE OG FRIDAGER

Det er fire betalingsfrie uker i året. Fem av disse dagene er planleggingsdager, og da har barna fri. De tre andre ukene tas ut i ferie.

Noen barnehager har åpent hele sommeren, mens andre stenger to – tre uker for å avvikle ferie. Ofte ber barnehagene foreldrene om å melde fra om når barnet skal ha sommerferie. Når barnet er satt opp på ferie, kan det ikke komme i barnehagen. Hvis barnet skal ha fri utover ferieukene som er avtalt, må dere gi beskjed til barnehagen om dette.

Barnehagene holder stengt på helligdager og på 17.mai. I forbindelse med jul, påske og skolens høst- og vinterferie, er det mange barnehager som spør foreldrene om barna skal ha fri. Dette gjør de for å få oversikt over hvor mange barn som kommer i barnehagen, slik at de kan planlegge bemanningen.

SYKDOM

Hvis barnets allmenntilstand er dårlig, skal det holdes hjemme fra barnehagen. Dårlig allmenntilstand kan være unormal trøtthet, kvalme, slapphet eller dårlig appetitt. Barn som kaster opp og har diaré, skal holdes hjemme to døgn etter at de er symptomfrie, selv om de ikke har feber.

Den viktigste grunnen til å holde barn hjemme, er å unngå smittespredning i barnehagen. Barnet trenger dessuten ekstra omsorg, og barnehagen har ikke kapasitet til å avse én ansatt til å passe på ett sykt barn.

Dere må ringe til barnehagen og si ifra når barnet er sykt. Dette er spesielt viktig hvis barnet har fått en sykdom som kan smitte andre.

MEDISINERING

Noen ganger trenger barn medisiner for å bli frisk fra sykdom. Det er i utgangspunktet foreldrenes ansvar å sørge for at medisiner gis på rett måte og til rett tid, slik legen har bestemt. Barnehagen kan ikke pålegges å gi medisiner, men vil vanligvis hjelpe til med medisiner etter sykdom. Dette må avtales med barnehagen.

Enkelte barn trenger medisiner daglig på grunn av kronisk sykdom. Dersom barnehagen skal gi disse medisinene, må dette avtales spesielt. De ansatte må da få opplæring i nødvendige rutiner knyttet til medisineringen.



OM MAT OG MÅLTIDER i barnehagen



BARNEHAGEN SKAL

- legge til rette for næringsrike måltider hver dag – enten med medbrakt mat eller mat laget i barnehagen
- legge til rette for at måltider og matlaging bidrar til måltidsglede, deltakelse, samtaler og fellesskapsfølelse hos barna
- gi varierte smaksopplevelser
- servere vann og lett- eller skummet melk som drikke til måltidene
- sørge for at barna får vann som tørstedrikk mellom måltidene
- unngå mat og drikke med mye tilsatt sukker
- sørge for god håndhygiene, særlig i forbindelse med måltidene



© Nina Horningsvåg Tjøset



© Trude Høyen



MÅLTIDER

I barnehagen kan barnet spise frokost, lunsj og et fruktmåltid.

Frokost

Barn som kommer tidlig til barnehagen, kan spise frokost hvis foreldrene ønsker det.

I mange barnehager har barna med seg matpakke til dette måltidet.

Matpakken bør inneholde sunn og næringsrik mat som metter, og gjerne noen biter med oppskårne rå grønnsaker. Unngå mat med mye sukker.

Barna får melk eller vann til frokosten.

Lunsj

I de fleste barnehager er lunsjen dekket gjennom matpengene som foreldrene betaler hver måned. Noen barnehager kan ha andre ordninger. Dette vil du få informasjon om i din barnehage. Barnehagene serverer varm eller kald lunsj. Kald lunsj er ofte brødsiver med forskjellig pålegg, som barna smører selv med hjelp fra de voksne. Varm lunsj kan bestå av suppe eller andre enkle middagsretter.

Barna får melk eller vann til dette måltidet.

Fruktmåltid

De fleste barnehager har et fruktmåltid hver dag. Vanligvis har barna med seg én frukt hver.

Frukten deles opp, slik at alle får smake på alt. Noen barn spiser gjerne resten av matpakken sin, eller en yoghurt, i forbindelse med fruktmåltidet.

Barna drikker vann til måltidet.

Turmat

Å gå på tur er en del av barnehagens tilbud. Barnet må vanligvis ha med sin egen matpakke på tur. Det er en fordel at matpakken inneholder mat som ikke krever oppvarming eller spesiell tilberedning. Brødskiver med pålegg er et godt alternativ. Ha gjerne med noen biter oppskårne grønnsaker eller frukt i tillegg. Personalet i barnehagen kan gi dere råd om turmat.

Annet

Dere må gi beskjed til personalet hvis det er noe barnet deres ikke skal spise. Dette kan være av religiøse, kulturelle eller helsemessige grunner.



OM KLÆR i barnehagen



KLÆR

I barnehagen bør barnet ha på seg klær som dere ikke er redde for skal bli skitne eller ødelagte. Klærne bør være enkle å få av og på, og behagelige for barnet å bevege seg i. I Bergen er det mye regn og skiftende vær, og det kan være vanskelig å kle barna riktig. Barna skal ikke fryse, men de er aktive og må ikke ha på seg så mye klær at det hindrer lek og bevegelse. Personalet i barnehagen kan hjelpe dere med å velge klær som passer til ulikt vær.

Merking av klær

For å sikre at barnet får med seg riktige klær hjem, bør dere merke alle klærne med navn. Navnelapper som klistres fast på innsiden av klærne kan bestilles på internett. Klærne kan også merkes med en vannfast tusj.

Hvilke klær trenger barnet i barnehagen?

Barnet trenger regntøy og støvler når det regner eller er veldig vått ute. Det er en fordel å alltid ha ett regntøysett hengende i barnehagen. Når regntøyet er skittent, tas det hjem og vaskes.





Barnet må ha på seg innesko eller tøfler hver dag. Gulvene kan være glatte, og barnet kan skli hvis det går med sokker. Det kan også være vått på gulvene, og barnet blir vått på føttene hvis det ikke har på seg tøfler eller innesko.

Ekstra klær

Det er vanlig at barn blir våte eller skitne under lek i barnehagen. Da trenger de å bytte klær. Derfor er det nødvendig å ha ekstra klær liggende i barnehagen, som truser, sokker, strømpebukse, trøye, genser og bukse. Sjekk med jevne mellomrom at barnet har det som trengs av ekstra klær.



I sommerhalvåret

Når været blir varmere, trenger barnet lettere klær og sko. På våren og høsten passer det med en tynn lue, og gjerne en parkdress uten fôr. Når det er mye sol ute, bør barnet ha med solkrem med høy solfaktor. I tillegg er det lurt å ha på solhatt eller caps for å beskytte hodet.

I vinterhalvåret

Når det er kaldt ute, trenger barnet en varm parkdress. Under parkdressen kan barnet ha på seg genser og bukse i ull eller fleece. Ellers er det viktig med varm lue, ullsokker, varme og vanntette sko, og varme votter. Husk at votter ofte blir våte, så ha gjerne flere par med.

Påkledning når barnet sover ute i vogn

De yngste barna trenger å hvile i løpet av dagen. I noen barnehager sover barna ute i vogn, med tilsyn av personalet. Det er en fordel med en vognpose, så barnet ikke trenger ha på mye klær. I en vognpose kan det være nok med tynnere ulltøy selv om vinteren. Snakk med personalet i barnehagen om dere lurer på noe i forbindelse med soving i vogn.

Annet

Barn som bruker bleie, smokk og eventuelt stellekrem, må ha dette liggende i barnehagen.



BERGEN
KOMMUNE